

#### IV. NAUCZANIE RELIGIJNE

##### 4.1. NAUCZANIE PAPIESKIE

„Cywilizacja należy do dziejów człowieka, odpowiadając jego duchowości oraz moralności: stworzony na obraz i podobieństwo Boże człowiek otrzymał świat z rąk Stwórcy z zadaniem, by tworzył go na swój obraz i podobieństwo. W spełnieniu tego zadania odnajduje swe źródło cywilizacja, to znaczy ostatecznie „humanizacja świata”. Jest więc raczej cywilizacja poniekąd tym samym co „kultura”. Można by więc powiedzieć: „kultura miłości”. Przyjęła się jednak „cywilizacja” i przy tym wypada pozostać. Cywilizacja miłości we współczesnym tego słowa znaczeniu czerpie natchnienie ze słów soborowej Konstytucji *Gaudium et spes*: „Chrystus objawia w pełni człowieka samemu człowiekowi i okazuje mu najwyższe jego powołanie”. Można więc powiedzieć, iż cywilizacja miłości rozpoczyna się wraz z objawieniem Boga, który „jest Miłością”, jak mówi św. Jan (1 J 4,8.16) i jest ona opisana dokładnie przez św. Pawła w hymnie o miłości w Pierwszym Liście do Koryntian (13,1-13). tego rodzaju cywilizacja jest głęboko związana z miłością, jaka „rozlana jest w sercach naszych przez Ducha Świętego, który został nam dany” (Rz 5,5) i wzrasta ona dzięki „systematycznej uprawie”, o czym tak przejmująco mówi przypowieść ewangeliczna o krzewie winnym i latoroślach: „Ja jestem prawdziwym krzewem winnym, a Ojciec mój jest tym, który go uprawia. Każdą latorośl, która we Mnie nie przynosi owocu, odcina, a każdą, która przynosi owoc, oczyszcza, aby przynosiła owoc obfitszy” (J 15,1-2). W świetle tych i innych jeszcze fragmentów Nowego testamentu można zrozumieć, na czym polega „cywilizacja miłości” oraz dlaczego „rodzina jest z tą cywilizacją organicznie związana”. Jeśli rodzina pozostaje pierwszą „drogą Kościoła”, trzeba dodać, że drogą Kościoła żyjącego w świecie jest też cywilizacja miłości, i Kościół na tę drogę wzywa same rodziny oraz wszystkie inne społeczności narodowe i międzynarodowe ze względu na rodzinę – i poprzez rodziny. „Rodzina bowiem” w wielorakim wymiarze „zależy od cywilizacji miłości” i odnajduje w niej właściwe racje swego bycia rodziną. Jednocześnie „rodzina jest centrum i sercem cywilizacji miłości”.

Jan Paweł II, List *Gratissimam sane*, 13, w: tegoż, *Dzieła zebrane. Listy*, t. 3, wyd. M, Kraków 2007, s. 374.

„Rodzina, założona i ożywiana przez miłość, jest wspólnotą osób: mężczyzny i kobiety



20<sup>lat</sup> Mazowsze

jako małżonków, rodziców, dzieci i krewnych. Pierwszym jej zadaniem jest wierne przeżywanie rzeczywistości komunii w ciągłym działaniu na rzecz rozwijania prawdziwej wspólnoty osób. Wewnętrzną zasadą, trwałą mocą i celem ostatecznym tego zadania jest miłość: tak jak bez miłości rodzina nie jest wspólnotą osób, tak samo bez miłości nie może ona żyć, wzrastać i doskonalić się jako wspólnota osób”.

Jan Paweł II, adh. *Familiaris consortio*, 18, w: tegoż, *Adhortacje*, t. 1, wyd. Wydawnictwo Św. Stanisława B.M. Archidiecezji Krakowskiej, Kraków 2006, s. 114-115.

„«Kto wam poda kubek wody – mały gest – w imię moje, nie utraci swojej nagrody», mówi Jezus (por. Mk 9,41). Tych małych gestów uczymy się w domu, w rodzinie; gubią się one pośród wszystkich innych rzeczy, jakie robimy, ale sprawiają, że zmianie ulega dzień powszedni. Są to ciche rzeczy dokonywane przez matki i babki, przez ojców i dziadków, przez dzieci, przez braci. Są to małe oznaki czułości, miłości i współczucia. Jak ciepła kolacja, na jaką cieszymy się wieczorem, wczesny obiad czekający na kogoś, kto wstaje wcześniej, aby iść do pracy. Swojskie gesty. Jak błogosławieństwo zanim położymy się spać czy też uścisk, gdy wracamy po ciężkim dniu pracy. Miłość ukazuje się w małych rzeczach, przez dbałość o małe codzienne znaki, które sprawiają, że życie ma zawsze posmak domu. Wiara wzrasta, gdy jest przeżywana i ukształtowana przez miłość. Dlatego nasze rodziny, nasze domy, są prawdziwymi Kościołami domowymi. Są miejscami właściwymi dla wiary, w których wiara staje się życiem, a życie rozwija się w wierze”.

Franciszek, Homilia podczas Mszy św. na zakończenie Światowego Spotkania Rodzin (Filadelfia, 27.09.2015), [online:] [https://opoka.org.pl/biblioteka/W/WP/franciszek\\_i/homilie/usa-rodziny\\_27092015.html](https://opoka.org.pl/biblioteka/W/WP/franciszek_i/homilie/usa-rodziny_27092015.html) [dostęp: 17.07.2019].

#### 4.2. PISMO ŚWIĘTE

„Bądźcie sobie wzajemnie poddani w bojaźni Chrystusowej. Żony niechaj będą poddane swym mężom, jak Panu, bo mąż jest głową żony, jak i Chrystus – Głową Kościoła: On – Zbawca Ciała. Lecz jak Kościół poddany jest Chrystusowi, tak i żony mężom – we wszystkim. Mężowie, miłujcie żony, bo i Chrystus umiłował Kościół i wydał za niego samego siebie, aby go uświęcić, oczyściwszy obmyciem wodą, któremu towarzyszy słowo, aby samemu sobie przedstawić Kościół jako chwalebny, nie mający skazy czy zmarszczki, czy czegoś podobnego, lecz aby był święty i nieskalany. Mężowie powinni miłować swoje żony, tak jak własne ciało. Kto miłuje swoją żonę, siebie samego miłuje (Ef 5,21-28)”.

Por. (Mt 19,5-6).

Program wychowawczy > Klasa VI > Wartość XV > Formowanie rodziny

#### 4.3. KATECHIZM KOŚCIOŁA KATOLICKIEGO

„Przymierze dobrowolnie zawarte przez małżonków zakłada wierną miłość. Zobowiązuje ich ono do zachowania nierozzerwalności małżeństwa.” (KKK 2397)

„Płodność jest dobrem, darem i celem małżeństwa. Małżonkowie przekazując życie, uczestniczą w ojcostwie Boga (KKK 2398)”.

Por. KKK 2360; 2361; 2364; 2365, 2367.